

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobkyně: **M. Z.**, zastoupena JUDr. Jaroslavem Homolkou, advokátem se sídlem Jihlava, Na Dolech 15, proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**, se sídlem Jihlava, Žižkova 57, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 6. 2013, č. j. KUJI 40767/2013, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 9. 4. 2014, č. j. 31 A 53/2013 – 39,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Brně, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina ze dne 10. 6. 2013, č. j. KUJI 40767/2013. Krajský soud vycházel z následujícího skutkového stavu:

Dne 27. 4. 2012 zaslala Policie České republiky Magistrátu města Jihlavy (správní orgán I. stupně) podnět k zahájení správního řízení, neboť bylo zjištěno, že při zkouškách odborné způsobilosti k řízení motorového vozidla pro získání řidičského oprávnění prováděných zkušebním komisařem T. B. došlo u stěžovatelky (i dalších osob) k porušení zákona č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů. Dle podnětu za stěžovatelku vyplnil test učitel autoškoly a komisař nebyl u testu vůbec přítomen.

V rámci správního řízení o odnětí řidičského oprávnění ve smyslu § 94 odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), nařídil Magistrát města Jihlavy stěžovatelce usnesením ze dne 6. 2. 2013, č. j. MMJ/OD/16005/2012 – 21, aby se podrobila přezkoušení z odborné způsobilosti podle § 97 odst. 3 zákona o silničním provozu. K tomu jí stanovil 60-ti denní lhůtu.

Rozhodnutím Magistrátu města Jihlavy ze dne 29. 4. 2013, č. j. MMJ/OD/16005/2012 – 29, bylo stěžovatelce odňato řidičské oprávnění k řízení motorových vozidel skupiny „A 2, B“ s odůvodněním, že se stěžovatelka nepodrobila přezkoušení z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a ani nepožádala v souladu s § 97 odst. 4 zákona o silničním provozu o stanovení náhradní lhůty. Považuje se proto za odborně nezpůsobilou k řízení motorových vozidel.

Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 10. 6. 2013, č. j. KUJI 40767/2013, zamítl.

Krajský soud uvedl, že podmínkou zahájení řízení o odnětí řidičského oprávnění ve smyslu § 94 odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu je to, vyjde najevo skutečnost důvodně nasvědčující tomu, že držitel řidičského oprávnění pozbyl částečně nebo zcela odbornou způsobilost. Tato skutečnost nemusí být prokázána postupem podle § 51 správního řádu. Může se jednat o důkazy z jiných správních, popř. i trestních řízení, jako tomu bylo v nyní souzené věci, mohou postačovat i samotné podněty od orgánů veřejné moci, výsledky správních a trestních řízení (např. rozhodnutí o spáchání přestupku, odsuzující rozsudek trestního soudu), příp. může někdy postačit pouze okolnost, že takové řízení bylo vedeno. O existenci těchto skutečností se ani nevydává žádné rozhodnutí. Na počátku správního řízení o odnětí řidičského oprávnění tedy není nutné postavit na jisto, že držitel řidičského oprávnění pozbyl svou odbornou způsobilost. Zjišťování této otázky je předmětem samotného správního řízení a samotného aktu přezkoušení odborné způsobilosti.

Krajský soud tak nepřisvědčil žalobní námitce, že se skutečnosti sdělené Policií České republiky nezakládají na pravdě a nebyly nijak prokázány. Podnět od Policie České republiky spolu s kamerovým záznamem a protokolem nebyly důkazními prostředky k určení odborné způsobilosti, ale sloužily pouze pro prokázání existence důvodných pochybností o této odborné způsobilosti. Možné podvádění u testů takové pochybnosti podle krajského soudu zakládá. Není rozhodující, zda tato skutečnost vyplývá z kamerového záznamu, protokolu o něm, samotného podnětu či vedeného trestního stíhání se stěžovatelkou. Skutečnosti důvodně nasvědčující tomu, že stěžovatelka pozbyla řidičské oprávnění, byly dány souborem těchto faktů a důkazů, které tvořily ucelenou soustavu, jejíž články na sebe logicky navazovaly a navzájem spolu nebyly v rozporu. I pokud by důkaz kamerovým záznamem nebyl ve správním řízení přípustný, neznamenalo by to nutně, že správní orgán by musel své správní uvážení přehodnotit, neboť i tak jsou dány další skutečnosti (samotný podnět, trestní stíhání stěžovatelky pro přečin krivého svědectví), které nasvědčují tomu, že stěžovatelka u testu podváděla. Krajský soud tedy dospěl k závěru, že správní orgány při své úvaze o tom, zda byly v projednávané věci dány

pokračování

skutečnosti důvodně nasvědčující tomu, že stěžovatelka pozbyla částečně nebo zcela odbornou způsobilost, nevybočily z mezí své diskreční pravomoci.

Krajský soud neshledal důvodnou ani žalobní námitku, že provedení důkazu kamerovým záznamem nebylo učiněno v souladu se zákonem. Správní orgán totiž nenařídil sledování prostor, kde se konaly zkoušky, ani si sám kamerový záznam neobstaral, ale pouze provedl důkaz, který legálním způsobem získaly orgány činné v trestním řízení. Správní řád neomezuje taxativním výčtem seznam důkazních prostředků. Jako důkazní prostředek může sloužit cokoli (tedy i kamerový záznam), pokud jde o důkaz získaný legálním způsobem. Argumentace ustanovením § 158d odst. 10 trestního řádu není případná, neboť právní norma v tomto ustanovení obsažená se vztahuje na jiná trestní stíhání, nikoli na řízení správní. Činností správního orgánu a žalovaného tak nemohlo dojít k závažnému zásahu do základních lidských práv, jak tvrdila stěžovatelka, neboť záznam pořizovaly orgány činné v trestním řízení. Soud nemá důvod zpochybňovat legalitu takto získaných důkazů, neboť vychází z presumpce správnosti veřejnoprávních postupů. Stěžovatelka neuvedla žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že byl záznam v trestním řízení získán nezákonným způsobem.

Skutečnost, že nastaly důvodné pochybnosti o pozbytí odborné způsobilosti stěžovatelky, navíc vyplývá nejen z kamerového záznamu, ale i z faktu, že stěžovatelka byla trestně stíhána pro přečin křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku podle § 346 odst. 2 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, v souvislosti s křivou výpovědi o tom, že zkoušku odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel vykonala sama bez cizí pomoci a že učitel autoškoly nebyl v průběhu testu ve zkušební místnosti. Toto trestní stíhání bylo usnesením Okresního soudu v Jihlavě ze dne 30. 5. 2012, č. j. 10 T 86/2012 - 67, jenž je součástí správního spisu, podle § 307 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu, ve znění pozdějších předpisů, podmíněně zastaveno. Tento institut lze aplikovat jen při splnění zákonem stanovených podmínek. Lze proto usuzovat, že se stěžovatelka k činu musela doznat, nahradit škodu, pokud byla činem způsobena, a vydat bezdůvodné obohacení činem získané. Na základě uvedeného krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Podanou kasační stížností napadla stěžovatelka rozsudek Krajského soudu v Brně z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Předně namítla, že v oznámení o zahájení správního řízení ze dne 13. 8. 2012 nebyl vůbec vymezen předmět správního řízení, nebylo tedy zřejmé, jakého jednání se měla dopustit. Poukázala rovněž na to, že správní rozhodnutí nebyla řádně doručována jejímu zmocněnci, ačkoli byla plná moc správnímu orgánu předložena. Stěžovatelka dále namítla, že i v případě, že by byl správní orgán oprávněn zahájit správní řízení pouze na základě nepodloženého a nekonkrétního podnětu, nebyl již bez dalšího oprávněn jí nařít, aby se ve stanovené lhůtě podrobila přezkoušení z odborné způsobilosti. Zásadě spravedlivého procesu by totiž odpovídal pouze postup, v němž by jí bylo umožněno navrhopat důkazy k vyvrácení skutečností tvrzených v podnětu. Podle stěžovatelky je zřejmé, že správní orgán důkazy předložené Policií ČR hodnotil, ač tvrdí opak, ohledně použitelnosti předložených důkazů odkazuje stěžovatelka na své vyjádření v žalobě.

Stěžovatelka má za to, že správní orgán neměl k dispozici natolik závažné a konkrétní skutečnosti, které by vzbuzovaly důvodné pochybnosti o její odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel nebo které by důvodně nasvědčovaly tomu, že provedla zkoušku odborné způsobilosti v rozporu se zákonem. Samotný podnět Policie ČR nemůže bez dalšího sloužit jako dostatečný podklad pro zahájení správního řízení. Takovým podkladem by mohly být policií opatřené důkazy, které by však správní orgán musel vyhodnotit nejen vzhledem k jejich legálnosti.

Podle stěžovatelky není zřejmé, na základě jakých důkazů dospěl správní orgán a následně krajský soud k závěru, že podváděla u zkoušky, není ani zřejmé, jakou konkrétní povinnost uloženou jí zákonem č. 247/2000 Sb. porušila. Stěžovatelka dále nesouhlasila se závěrem krajského soudu o tom, že v průběhu její zkoušky došlo k porušení trestního zákona. Takové zjištění by mohl učinit jedině trestní soud na základě důkazů opatřených policií. Poukázala na to, že byla trestně stíhána za přečin krivé výpovědi, v tomto řízení však nebylo řešeno, zda porušila zákon o silničním provozu. Stěžovatelka se nedoznala k tomu, že by jí při zkoušce někdo radil či za ni vyplnil test.

Stěžovatelka dále namítla, že je napadený rozsudek nepřezkoumatelný. Krajský soud na jedné straně tvrdí, že ve správním řízení nebyly prováděny důkazy a k postupu správních orgánů postačoval pouze podnět policie, na druhou stranu se však zabývá použitelností jednotlivých důkazů a z nich vyplývajících závěrů. Stěžovatelka je přesvědčena, že krajský soud nesprávně a nedostatečně přezkoumal zákonnost postupu správního orgánu. Na základě uvedeného navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Brně zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Ačkoliv stěžovatelka označila jako důvod své kasační stížnosti pouze § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., je z jejího obsahu zřejmé, že rozhodnutí správního soudu napadla i z důvodu písmene d), tedy kvůli jeho nepřezkoumatelnosti. Stěžovatelka poukázala na rozpornost konstatování krajského soudu, že ve správním řízení nebyly prováděny důkazy, a jeho následné úvahy o použitelnosti podkladů předložených Policií ČR jako důkazů ve správním řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek z hlediska uplatněných stížných bodů, jakož i ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s., a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatelka v kasační stížnosti předně namítla, že v oznámení o zahájení správního řízení ze dne 13. 8. 2012 nebyl vůbec vymezen předmět správního řízení a dále že správní rozhodnutí nebyla řádně doručována jejímu zmocněnci. Tyto námitky jsou však v souladu s § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřipustné. Důvody kasační stížnosti totiž nelze rozšiřovat nad rámec žalobních bodů, lze je opřít jen o takové konkrétní právní či skutkové důvody, jež byly v řízení před krajským soudem přípustně uplatněny (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, sp. zn. 2 Azs 134/2005, publ. pod č. 685/2005 Sb. NSS). Vzhledem k tomu, že stěžovatelka výše uvedené vady správnímu řízení nevytkla v řízení o žalobě před krajským soudem, ač tak učinit mohla, nelze je uplatnit ani v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud pouze poznamenal, že ze správního spisu je zřejmé, že

pokračování

napadené rozhodnutí žalovaného bylo doručováno zástupci stěžovatelky v souladu s § 34 správního řádu (doručenka na č. l. 86).

Nejvyšší správní soud nepřisvědčil námitce nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu. Z odůvodnění rozsudku je zřejmé, že podle krajského soudu nesloužily podklady předložené Policií ČR jako důkazní prostředky k určení odborné způsobilosti, pouze jako podnět ke správnímu řízení, neboť správní orgán na základě nich zjistil skutečnosti důvodně nasvědčující tomu, že stěžovatelka pozbyla odborné způsobilosti. Úvahy krajského soudu o tom, zda mohl kamerový záznam předložený Policií ČR sloužit jako důkaz ve správním řízení, tak byly sice nadbytečné, nemohly však nepřezkoumatelnost rozsudku založit.

Stěžovatelka ve své kasační stížnosti především namítla, že správní orgán neměl k dispozici natolik závažné a konkrétní skutečnosti, které by vzbuzovaly důvodné pochybnosti o její odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel, a že tedy nebylo opodstatněno zahájení řízení o odnětí řidičského oprávnění. K této otázce se již Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 6. 8. 2013, č. j. 5 Aps 2/2013 – 19, jímž zamítl kasační stížnost stěžovatelky směřující proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 13. 3. 2013, č. j. 31 A 69/2012 – 32. Tímto rozsudkem krajský soud zamítl žalobu stěžovatelky proti nezákonnému zásahu žalovaného, jímž měl být podle stěžovatelky pokyn žalovaného, aby se podrobila přezkoušení z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel ve smyslu § 97 odst. 3 zákona o silničním provozu. Nejvyšší správní soud v uvedeném rozsudku konstatoval, že zákon o silničním provozu neobsahuje žádnou úpravu ohledně způsobu, jakým správní orgán zjistí ztrátu způsobilosti držitele řidičského oprávnění nebo nesplnění podmínek v čase rozhodování o udělení řidičského oprávnění. Zahájení řízení ve smyslu § 94 zákona o silničním provozu není podmíněno žádným úkonem, např. žádostí osoby, o jejíž odborné způsobilosti se bude rozhodovat a jedinou podmínku, která musí být splněna, upravuje § 97 odst. 3 zákona o silničním provozu, tj. musí vyjít najevo skutečnosti důvodně nasvědčující tomu, že držitel řidičského oprávnění pozbyl částečně nebo zcela odbornou způsobilost. Podle názoru Nejvyššího správního soudu měl správní orgán zcela správně za to, že existovaly skutečnosti důvodně nasvědčující tomu, že stěžovatelka jako držitelka řidičského oprávnění pozbyla odbornou způsobilost, resp. nikdy ji řádně nenabyla, a to právě na základě podnětu Policie České republiky. Jak vyplývá z jeho obsahu, bylo orgány činnými v trestním řízení zjištěno, že v průběhu zkoušky došlo k porušení zákona č. 247/2000 Sb. upravujícího zkoušky odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel, neboť test za stěžovatelku zčásti vyplnil učitel autoškoly, komisař v době provádění zkoušky nebyl přítomen, přičemž zkušebním komisařem bylo stěžovatelce potvrzeno splnění podmínek odborné způsobilosti v rozporu s uvedeným zákonem. V daném případě lze přisvědčit krajskému soudu v tom, že žalovaný byl v roli ochránce veřejného zájmu na bezpečnosti silničního provozu, neboť je ve veřejném zájmu, aby osoby, které nesplňují podmínky pro držení řidičského oprávnění, neohrožovaly svojí neznalostí pravidel silničního provozu a svou jízdou ostatní účastníky silničního provozu. Žalovaný se tedy zcela správně zabýval podnětem od Policie ČR ze dne 26. 4. 2012, č. j. KRPJ-5885-1504/TČ-2009-160081, a na základě jeho obsahu také oprávněně dospěl k názoru, že v daném případě byly splněny podmínky pro zahájení řízení.

Nejvyšší správní soud v nyní projednávané věci neshledal důvod se od výše uvedeného názoru odchýlit. Rovněž přisvědčil názoru krajského soudu o tom, že důvodné pochybnosti o odborné způsobilosti stěžovatelky vyplývají i z faktu, že trestní stíhání stěžovatelky pro přečin křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku podle § 346 odst. 2 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, bylo usnesením Okresního soudu v Jihlavě ze dne 30. 5. 2012, č. j. 10 T 86/2012 - 67, podle § 307 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu, ve znění pozdějších předpisů, podmíněně zastaveno, a lze tudíž z podmínek citovaného ustanovení dovodit, že se stěžovatelka k přečinu, pro který byla stíhána, musela doznat. Podle uvedeného usnesení přitom měla její křivá výpověď v procesním postavení svědka spočívat v tom, že uvedla, že závěrečný test na řidičské oprávnění vyplňovala zcela sama bez cizí pomoci a že učitel autoškoly nebyl v průběhu testu ve zkušební místnosti, že zkušební komisař zkušební místnost neopouštěl.

K námitce stěžovatelky, že správní orgán hodnotil podklady předložené Policií ČR jako důkazy, Nejvyšší správní soud uvádí, že z odůvodnění správních rozhodnutí obou stupňů vyplývá, že podnět Policie ČR hodnotil správní orgán pouze jako podklad pro úvahu, zda je dáno podezření, že stěžovatelka pozbyla částečně nebo zcela odbornou způsobilost a zda je tedy povinen zahájit řízení o omezení nebo odnětí řidičského oprávnění z úřední povinnosti podle § 97 odst. 3 zákona o silničním provozu. Podnět Policie ČR však již nesloužil jako důkaz ve správním řízení, neboť výlučným důkazním prostředkem ke zjištění odborné způsobilosti je podle § 97 odst. 1 zákona o silničním provozu přezkoušení z odborné způsobilosti. Nejvyšší správní soud dodává, že jediné tímto důkazním prostředkem mohla stěžovatelka svoji odbornou způsobilost prokázat. Jiné důkazy zpochybňující obsah podnětu Policie ČR by byly v řízení o odnětí řidičského oprávnění irelevantní.

Z uvedeného vyplývá, že pokud byly naplněny předpoklady pro zahájení řízení, byl správní orgán následně v řízení o odnětí řidičského oprávnění nepochybně oprávněn vyzvat stěžovatelku k tomu, aby se podle § 97 odst. 3 zákona o silničním provozu podrobila přezkoušení z odborné způsobilosti. Nejvyšší správní soud neshledal pochybení správního orgánu ani v tom, že v usnesení, jímž byla stěžovatelka vyzvána k přezkoušení z odborné způsobilosti, neuvedl konkrétní ustanovení zákona č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, jímž uloženou povinnost měla stěžovatelka porušit. V odůvodnění usnesení bylo totiž náležitě popsáno jednání stěžovatelky, které bylo důvodem zahájení řízení, bylo zde rovněž uvedeno, že toto jednání bylo zjištěno z podnětu Policie ČR doručeného správnímu orgánu dne 27. 4. 2012. Podle Nejvyššího správního soudu není pro vymezení skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že držitel řidičského oprávnění pozbyl částečně nebo zcela odbornou způsobilost, nutno specifikovat konkrétní zákonnou povinnost, kterou měl držitel řidičského oprávnění porušit.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že rozsudek Krajského soudu v Brně netrpí nezákonností z důvodů tvrzených stěžovatelkou podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., z úřední povinnosti pak nebyly zjištěny ani vady podle § 103 odst. 3 s. ř. s. Kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

pokračování

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona. Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. února 2015

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu